

Mentora

Svenska Studiec Centralens nyhetstidning 3/2007 Frivilligt på svenska!

www ● Ditt hem ● Ungdomar ● Självhjälp ● Tio-i-topp

Foto: Sveps/Lisa sjöholm

Om nätokrater, webbvanor och IT-trappor

Vid ingången till detta årtusende lyckades de svenska författarna **Alexander Bard** och **Jan Söderqvist** skapa debatt om det framväxande IT-samhället. I den framtidsvisionära boken *Nätokraterna: boken om det elektroniska klassamhället* målas det upp ett skräckscenario där en upplyst elit – nätokraterna – styr samhället bakom brandmurar och slutna nätverk. Allt medan de övriga – konsumenterna – blir utan makt och hänvisas till andrahandsinformation som de passivt konsumerar.

Med några års distans och så här i digitaliseringstider kan man ju fundera på om det ligger något i nätokraterförfattarnas profetia. Åtminstone finns det i samhället digitala klyftor, mellan de som är helt i skuggan, de som långsamt lär sig en del av tekniken, och de som för länge sedan vant hantlar de nyaste uppdateringarna.

Inom föreningsvärlden finns också alla kategorier av t.ex. webbanvändare. Varje förening och organisation måste numera fundera på hur alla medlemmar och intressenter kan behandlas jämlikt i informationsväg. Onekligen hamnar nog en del av dem i www-vågens skugga.

Svenskfinlands egen IT-guru **Johanni Larjanko** kommer i sin Mentora-kolumn med några kritiska insikter och flera sunda råd när det gäller föreningens information:

”Trots att den tekniska utvecklingen fortsätter att rusa framåt och trots att vi blivit mycket mer webbvana på några år verkar grundinställningen vara densamma. Information är ett nödvändigt ont. // Det bästa sättet att börja är att börja med ett vitt papper och en brainstorm. Vilka vill vi nå? Vad behöver de?”

Jag brukar tala om en tredelad trappa när det gäller IT. Den lyder så här:

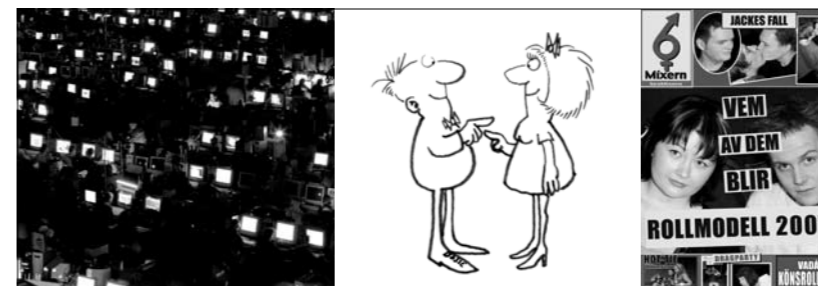
Know how handlar om kunskaper och färdigheter relaterade till de tekniska funktionerna, såsom dataprogram och informationssökning på Internet.

Know what fokuserar på innehållsproduktionen på webben, just det som Larjanko efterlyser i sin kolumn.

Know why problematiserar och granskar kritiskt IT-teknologins roll i samhälls-utvecklingen och demokratin, i stil med den debatt som följde på Nätokrat-boken.

Oavsett vilken nivå eller teknik vi talar om behöver alla i föreningslivet lära sig mer om navigeringen i informations-samhällets djungler. Lär dig själv genom självstudier, ordna studiecirkel, gå på kurser. Men ha ingen övertro på teknikkens välsignelser – den viktigaste kommunikationen fortfarande är nog face2face-metoden.

God läsning! hälsar
Björn Wallén

Det är skäl att i diskussionen om webben ändå komma ihåg att TV:n är nummer ett bland medierna, för både barn och vuxna.

Georg Henrik Wrede på sidan 8

- 2 Om nätokrater, webbvanor och IT-trappor
- 4 Ditt hem på webben
- 6 Ungdomars användning av webben
- 9 Ruska om föräldrar
- 10 Surfa in på föreningsresursen
- 11 Mentoras 10-i-topp-meny
- 12 Visa vägen – hjälp dig själv
- 15 Åland online
- 16 Enorma resurser i självhjälpgrupper
- 19 SSC-nytt
- 20 Mindre, tydligare, snabbare

MENTORA

Svenska studiecensalens
nyhetstidning
7 årgången 2007
Utkommer årligen med 4 nummer

Svenska studiecensalen, centralkansliet
Nylandsgatan 17 B
PB 235, 00121 Helsingfors
Tfn: 09-612 90 70
Fax: 09-680 24 25
E-post: studiecensalen@ssc.fi

Björn Wallén
chefredaktör
bjorn.wallén@ssc.fi

Christina Lång
utbildningssekreterare (Nyland)
christina@ssc.fi

Frida Westerback
projektledare
De ungas akademi (DUA)
frida.westerback@ssc.fi

Walter Fortelius
redaktionssekreterare
walter.fortelius@sveps.org
mentora@ssc.fi

Pia Pettersson
layout
pia.pettersson@kolumbus.fi

Kim Österman
informatör, FSU
kim.osterman@fsu.fi

Anna-Karin Öhman
studiesekreterare
Österbottens regionkansli
Rådhusgatan 21 C, 65100 Vasa
Tfn: 06-320 41 50
E-post: ssc-vasa@ssc.fi

Beatrice Östman
studiesekreterare (Åboland)
Åbolands regionkansli
Auragatan 1 C, 20100 Åbo
Tfn: 02-251 60 60
E-post: ssc-abo@ssc.fi

Material kan skickas till red.sekr. helst per e-post till adressen mentora@ssc.fi eller till Mentora, Nylandsgatan 17 B, 00120 Helsingfors. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera insänt material.

Omslagsbild: Pia Pettersson

Ditt hem på webben

Kulturhuset.fi erbjuder sina kunder alla verktyg som de behöver för att finnas på webben. Tjänsterna är på svenska, de är lätta att använda och de passar i synnerhet för finlandssvenska föreningar.

Förväntningarna är nuförtiden höga på både stora och små föreningar. Det ska finnas uppdaterade webbsidor och gärna med lite extra finesser, ”det finns ju så många möjligheter” brukar talet gå. Dessutom vill allt fler medlemmar få medlemsinformation per e-post.

Vem ska göra jobbet?

Det gäller bara att få tag på någon ”som kan det där med Internet”. Kassörens lillebror kanske kan bygga webbsidor, men ställer han upp? Hur länge orkar han hålla händelskalendern uppdaterad?

Kulturhuset är en långsiktigare lösning. Sedan starten år 2005 har vi hjälpt över 200 organisationer och privatpersoner att få genomtänkta och snygga webbsidor.

När en kund ska flytta in i Kulturhuset följer vi det klassiska mantrat ”vem-varför-hur”. Det gäller både den synliga designen och maskineriet som finns bakom varje webbsida.

En webbsida är inte kärnfysik, långt ifrån. Men vi har märkt att våra kunder uppskattar att få bolla idéer och testa resonemang med en utomstående. Det är precis så det ska vara - och utan att föreningskassan töms i ett nafs.

Glöm teknikpratet

Vi som jobbar på Kulturhuset ser först till att vi motsvarar kundens behov (då ser vi oss själva som ansvarsfulla hyresvärdar) och när vi har fått en ny hyresgäst ser vi till att allt i huset fungerar smidigt (då har vi disponenthatten på oss).

Tiden är förbi då vi vanliga människor måste kunna en massa teknik för att webbsidan ska fungera. I dag är det lika enkelt som att plocka lösgodis i en påse. Som en kund skrev till oss nyligen:

”Det bästa med Kulturhuset är att jag enkelt kan uppdatera sidorna när jag vill och utan att vara beroende av en tekniker.”

Webbsidor, e-post och visioner

Vi som jobbar på Kulturhuset arbetar på heltid med Internet. Vi designar, kodar och följer med hur tekniken utvecklas (det sker fort). Vi samlar på oss en massa kunskap om hur Internet fungerar, och vi funderar hela tiden på hur den kunskapen kan vara till nytta för t ex föreningslivet i Svenskfinland. Ett exempel:

För ett år sedan fick vi önskemålet om att skapa en evenemangskalender för Svenskfinland. En spännande vision. Men var den genomförbar? Jodå, genom att samarbeta med Luckorna kunde vi få med hela Svenskfinland. Hela Svenskfinland. Då kan användaren själv avgöra vad som är intressant för henne – oavsett ort eller region.

För invånarna i Kulturhuset blir evenemangskalendern en smidig nyhet: Genom att kryssa i en enda ruta syns evenemanget för hela Svenskfinland.

Luckorna står redo att få fylla den nya kalendern med evenemang. Och den 6 november går ridån upp för Kulturhusets allfinlandssvenska evenemangskalender.

Om Kulturhuset var en nyhet för dig är du varmt välkommen att flytta in. Styr bara stegen mot www.kulturhuset.fi och läs mer.

Ant Simons, VD

Kulturhuset Ab

Grundat 2005

Ägare: SKF, SFV, SSC

Webbsidor: 240 (augusti 2007)

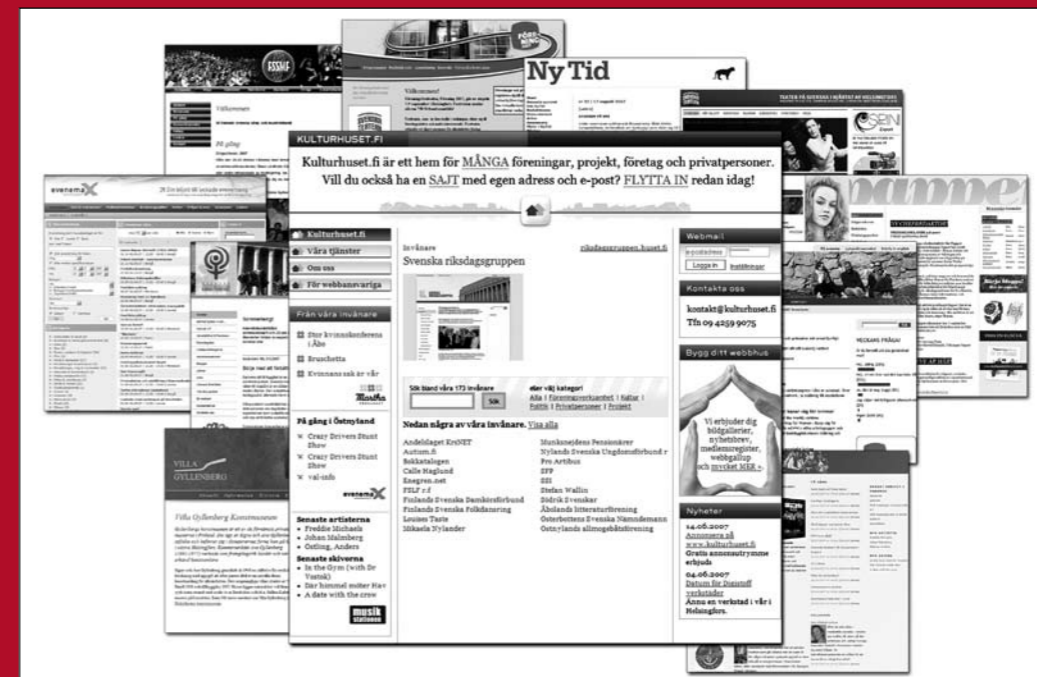
Kontor: Helsingfors och Vasa

E-post: kontakt@kulturhuset.fi

Telefon: 09 42599075

www.kulturhuset.fi

KULTURHUSET.FI

Ungdomars användning av webben

När föräldrar samlas och det blir tal om ungdomar och deras användning av webben kan du singla slant. Krona och vi halkar in på temat pojkar som har problem med spelande. Klava och du diskuterar riskerna med fula gubbar som jagar unga flickor på nätet. Den här gången skall vi börja med att lägga undan slanten.

Låt oss istället börja med att konstatera fakta och utgå från en paradox. ”Vi” eller snarare sagt, vi vuxna, vet både ganska mycket och samtidigt väldigt lite ungdomars användning av webben. Så gott som alla artiklar om ungdomars och barns användning av webben börjar med att konstatera att det har forskats mycket lite om ämnet. Dessa faktaunderlag bygger på tillförlitlig statistik, för det gillar vuxna. Det handlar om genomsnitt och medeltal. Det andra ”vi vet” handlar om det självupplevda i så gott som alla familjer med ungdomar och bredband. Men nu talar vi ofta om ett statistiskt underlag där $N = 1$ eller möjligen 2, våra egna barns användning av webben.

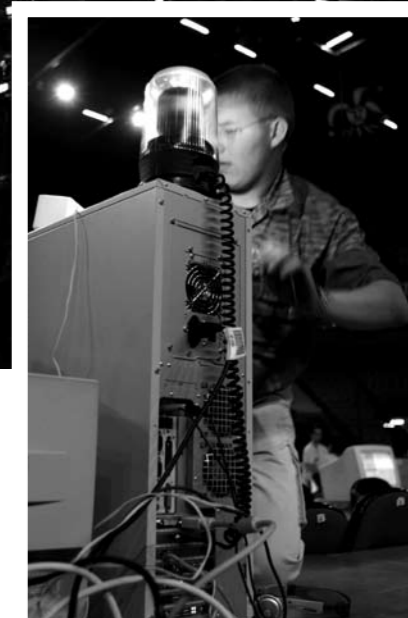
Lämpligt till skolstarten publicerade (10.8.2007) EU-kommissionen sin första Eurobarometer om barn och den nya tekniken. Sammanställningen bygger på intervjuer med barn i åldersgrupperna 9–10 år och 12–14 år. Rapporten

ingår i kommissionens program för ett säkrare Internet, Safer Internet plus, som manifesteras genom en gemensam temadag varje år. Nästa gång hålls temadagen den 12 februari 2008, vilket kan vara en god ursäkt för att åtminstone den dagen diskutera webben med ungdomarna hemma. En annan relativt färsk undersökning ingår i Statistikcentralens och Stakes gemensamma publikation *Suomalainen lapsi 2007* utgiven i april i år.

I korthet visar de här undersökningarna att det inte finns orsak till stor dramatik när det gäller ungdomar och webben. Samtidigt pekar de på att vi vuxna bör lära oss mer och fram för allt diskutera mer med våra barn om vad det gör och upplever på webben. Eurobarometerens resultat finns redovisade för hela EU, men också enligt de skilda länderna.

För det första varierar användningen av webben mycket mellan olika individer. Så gott som alla barn har lärt sig

Datorfestivalen Assembly ordnades i början av augusti i Helsingfors. Finlands största datorfestival är särskilt populär bland spelsugna ungdomar.

använda webben hemma, inte i skolan. I Eurobarometeren hade speciellt den yngre åldersgruppens pojkar svårt att säga hur de kommit i kontakt med Internet. Datorer och webben upplevde de att alltid varit en del av deras liv. Nästan alla hade regler för användningen. Men reglerna gällde egentligen enbart tiden som spenderades med datorn, inte annat. Något som ger anledning till eftertanke var att Eurobarometeren visade att ungdomar uppger att om de har problem på nätet, antingen säkerhetsrisker eller olämpligt material så skulle de enbart i sista hand vända sig till vuxna för hjälp. Orsaken är främst rädslan för att föräldrarnas kännedom om problemen skulle leda till begränsningar i användningen.

Ser vi på Statistikcentralens och Stakes publikation visar det sig att bilden har förändrats under de senaste åren. År 2002 hade 92 % av pojkarna (ålder 10-17år) och 84 % av flickorna använt dator hemma för spelande. År 2006 var användningen av dator hemma uppe i 96 % för flickorna och 95 % för pojkarna. Enbart 4 % av hemmen hade inte dator, men det hindrar inte bruket av dator. Ställs frågorna på annat sätt får vi andra tal. 100 % av flickorna har använt dator under de tre senaste månaderna, mot 97 % av pojkarna. Så gott som dagligen hade 68 % av pojkarna använt dator medan mot-

svarande tal för flickorna var 65 %. Både flickor och pojkar spelar lika mycket, något över 80 % för bägge grupperna. Flickorna är klart större användare av e-post och snabbmeddelanden (MSM). För pojkarna är spelandet den vanligaste aktiviteten följt av e-post och snabbmeddelanden. För flickorna är tre i topp för datoranvändningen e-post, snabbmeddelande och spel.

Ett problem att räkna med när man ser på statistik för användningen av media är att de olika formerna håller på att flyta ihop. Man kan se på TV med sin dator, spela med TV och en konsol, och mobiltelefonerna är redan spelmaskiner och snart TV:n. De unga går också här snabbt fram, det är antagligen vanligare att föräldrarna ärver de avlagda mobiltelefonerna av sina barn än tvärt om.

Det är skäl att i diskussionen om webben ändå komma ihåg att TV:n är nummer ett bland medierna, för både barn och vuxna. TV tittandet år 2006 angivet som minuter per dag var följande i de olika åldersgrupperna; över 65-åringar 251 minuter, 35-44-åringar 143 minuter, 15-24-åringar 105 minuter, 10-14-åringar 88 minuter och 4-9-åringar 68 minuter.

Även dessa siffror är som sagt medeltal – och medeltal i all ära. Men, det som vi som föräldrar ändå är mer intresse-

Assembly pågår dygnet runt, vilket särskilt passar unga. Foto: Assembly Organizing/Oleg Hartsenko, Pekka J Aakko

rade av är hur det är med just våra egna barn. Spelar de för mycket, vilka risker utsätter de sig för, borde de inte göra något nyttigare istället?

En annorlunda läsning som tar upp den sista frågan är bl.a. Steven Johnsons bok om populärkulturen "Varför allt dåligt är bra för dig" den kan lugna den oroliga föräldern och samtidigt påminna om att allt det man själv gjorde som ung inte uppfattades som så nyttigt alla gånger. Boken som blivit något av en storsäljare och driver tesen att spelande de facto inte är en så meningslös verksamhet som det kan te sig för den som följer med från sidan. TV-tittarna kan också känna sig lugnade efter att ha läst boken.

Med media, spelandet och Internet gäller med största sannolikhet det som gäller för mycket annat, lagom är bäst. De största riskerna med ungdomars användning av webben uppfattar jag ändå vara på helt andra områden än datasäkerheten och webbens innehåll. Så som det tidigare noterats i Eurobarometern hade de yngre pojkar svårt med att komma ihåg när de börjat använda datorer och webben.

De hade alltid varit där, tyvärr hade de antagligen alltid varit där hemma på ett bord och med en stol inställda för en vuxen. Vi vuxna skaffar ju datorer till hemmen bl.a. för att "arbeta" och göra "viktiga saker". Inredningen när det gäller ergonomi blir då den som är lämplig för en vuxen – sannolikheten är tyvärr stor för att stolar och bord inte ställs om enligt barnens och ungdomarnas proportioner.

Avrundningen skulle således vara att rekommendera vuxna att ta reda på mer om hur ungdomar använder webben, helst av allt inte ungdomar i allmänhet – utan just dina egna ungdomar där hemma. Vad de gör, innebär kanske främst att intressera sig för vad de upplever och känner. Det skadar inte att sätta sig in i detaljerna kring tekniken eller den fantasi-värld som ett spel kretsar kring, men det är ofta sekundärt. Samtidigt som ni diskuterar vad som sker på skärmen, ta en titt på ergonomi – ser den ut att vara rätt. Goda råd för hur det skall se ut finns på webben!

Georg Henrik Wrede

Ruska om föräldrar

Varje förälder mår gott av att stanna upp ibland och fundera över sitt föräldraskap. Det är alltför sällan vi föräldrar samlas och diskuterar verkligt viktiga saker som t.ex. hur det är att vara tonårsförälder och hur man skall dra gränser. Man känner sig ofta ensam och rädd i frågor som gäller t.ex. barn och alkohol, chattande på nätet eller mobbning. Men ensam med sina frågor är man sannerligen inte. Det här är orsaken till att Förbundet Hem och Skola satsar på sin föreläsarverksamhet.

Förbundet Hem och Skola har ett nätverk med föreläsare som besöker föräldrakvällar och ger ny information och stimulerar till debatt. Möjligheten att kostnadsfritt inbjuda en föreläsare är en medlemsförmån som Förbundet erbjuder sina 220 föräldraföreningar. Föreningarna uppskattar den här möjligheten och en utomstående föreläsare brukar locka intresserade till föräldramöten.

I praktiken kan föreningsfolket bekanta sig med vilka rubriker och föreläsare vi kan erbjuda på webben: www.hemochskola.fi/material/forelasare/.

Föreningen tar sedan kontakt med oss på förbundskansliet som förmedlar kontakten vidare till föreläsaren. Föreningen och föreläsaren kommer överens om lämpligt datum och detaljer.

Vårt goda samarbete med Svenska Studieccentralen är grunden för den här verksamheten. Vi får ett bidrag på 54 euro per föreläsning som finansierar en del av verksamheten. Förbundet Hem och Skola står för både föreläsararvode och resekostnader så det kan bli rätt stora kostnader om föreläsaren kommer t.ex. från Österbotten och besöker en skola i Åbolands skärgård.

En viktig princip är att vi behandlar alla våra medlemsföreningar lika. Föreningar har möjligheten att anlita en föreläsare per läsår. Både små byskolor och stora skolor har samma rätt att utnyttja den här servicen. Ofta uppmanar vi skolor att samarbeta med andra skolor i närheten. - På det här sättet kan grannskolan inbjuda till en kväll med ett annat intressant tema nästa gång!

Med hjälp av ny information och möjligheten att stanna upp och reflektera kan vi föräldrar stöda varandra i föräldraskapets utmaningar.

Maarit Westerén

Informator

Förbundet Hem och Skola

Illustrationer: Bosse Österberg

Tumstocken online

Tumstocken online används till att mäta hur demokratisk man är i en förening eller i ett byrådd. Tumstocken är en webbversion av handboken *Tumstock för föreningsdemokrati*. Tumstocken passar alla typer av föreningar och är utvecklad av SSC och Metodcenter inom projektet eLabbet2. Projektet har finansierats av Utbildningsstyrelsen.

Tumstocken är ingen exakt mätare, men genom sina indikatorer fokuserar den på centrala demokratiska element i föreningsarbetet. Den består av tio indikatorer som är indelade i tre kategorier: 1) Representativitet- föreningen i samhället, 2) Förankring- föreningen och medlemmarna, 3) Arbete för att nå resultat.

Hur använder man Tumstocken online? Rent konkret går det till så att man väljer en person som ska fylla i värden på webbsidorna. Den personen måste först skapa ett användarkonto på webbsajten. Man kan också bekanta sig med material som finns i form av pdf-filer: boken *Tumstock för föreningsdemokrati*, Tumstocken onlines indikatorer och enkät för mötesdeltagare.

Att fylla i indikatorerna på webbsidorna är enkelt. När man har loggat in börjar man med första indikatorn. Gemensamt diskuterar man vilket värde den ska ha och om den ska kommenteras. Den "adb-ansvarige" ger indikatorn ett värde genom att klicka på en siffra i tumstocken. Eventuell kommentar skrivs in i rutan under tumstocken. På Tumstockens översiktssida visas en sammanställning över de olika indikatorerna och vilka värden de har.

Tumstocken online är tänkt att användas med jämna mellanrum, helst en gång per år. När man ska använda Tumstocken online på nytt kan man antingen välja att skapa en ny "tumstockfil" som är helt tom (utan värden) eller en ny som baseras på en tidigare "tumstockfil". Testa Tumstocken online! Den finns på adressen: www.netikka.net/ssc/tumstock

Kenneth Rönnkrans

Mentoras 10-i-topp-meny

Surfa in på föreningsresursen!

Visionen med SSC:s webbsidor www.ssc.fi är att de skall ge resurser för utveckling, vilket ju är en slogan för Svenska studiecentralen. Sidorna har i medeltal ca 3.000 besök per månad, men vi tror att det finns många fler föreningsaktiva och andra eldsjälar som kan finna något matnyttigt och användbart för den praktiska verksamheten. Inte bara info, även kunskaper och råd som ökar hungern att lära sig mer. Våra sidor skall vara folkbildande!

Här kommer alltså några tips för den föreningsaktiva:

Anmäl kurs och studiecirkel behändigt elektroniskt genom att fylla i våra blanketter, byråkratin är numera enkel. Läs mer om våra ekonomiska stöd till föreningar som ordnar utbildning på www.ssc.fi/sve/kursinformation!

Föreningsresursen är som det nya namnet säger en veritabel resursbank i föreningsfrågor, den största på svenska i Finland. Sidorna utvecklades genom SSC:s projekt A-vitamin och här finns nu samlat en hel del material om föreningens information, ekonomi och ledarskap. Användarstatistiken visar att sidorna används som uppslagsverk, underlag för kurser och inspirationsmaterial i föreningarna.

Ett axplock bland rubrikerna: Så här grundar man en förening, Genväg till förenings-kunskap, Roligare möten, Etik i föreningslivet, Föreningen som arbetsgivare, Ledarens personliga utveckling, Eldsjäl, brinn utan att brännas ut. Läs mer på www.ssc.fi!

Handböcker som fungerar som studie- och inspirationsmaterial finns i bokform på närmaste SSC-kansli. Vår policy är att vi lägger ut så mycket som möjligt på webben till glädje för möjligast många! Bl.a. följande handböcker finns att fritt ladda ner eller läsa på webbplatsen: Vi gör det tillsammans – handbok om samarbete, Konfliktlösning, Lokal kämparglöd, Nordisk demokratiutredning, Byaplan – redskap för framtiden.

SSC:s tidning Mentora finns sedan länge också på webben, och här finns i varje nummer tidlösa material, goda exempel, tips och idéer direkt hämtade ur den finlandssvenska föreningsvärlden. Några plock ur Mentorans temanummer: Drama&bildning 4/2005, Medlemsvärd och värvning 3/2006, Talko 2/2007. Läs mer på www.ssc.fi/mentora!

Hur skall vi bli bättre på det vi gör i föreningen? Och finns det nya verktyg som gör oss mer progressiva och proaktiva? Dyliga frågor kan få sitt svar om ni går in på Metodcentrets sidor. Här finns ett praktiskt metodbibliotek där man kan låna en metod så som en bok, få konsultation och beställa processledare för idéseminarier och framtidsdagar. Ladda fritt ner någon av våra handböcker, eller ansök om kvalitetscertifikatet Kompassen som påvisar hur duktiga ni är i er förening! Läs mer på www.methodcentre.com!

Hoppas du funnit något matnyttigt för just din förening – lycka till med surfandet!

Björn Wallén

Denna lista kan svänga enligt konjunkturerna; läsarna kan sända in fler tips till redaktionen mentora@ssc.fi så uppdaterar vi menyn an efter nya listhittar finner sin väg till hittlistan. Till nytta och nöje för alla och envar i föreningslivet - finn din profil och din favorit! hälsar Björn och Stefan på SSC-kansliet i Helsingfors

Finanshajen i föreningen söker måhända på börserna i stora världen efter lämpliga placeringsobjekt för föreningens hopskramlade sekiner. Det finns ju otaliga objekt att välja emellan om man vill snurra föreningens ekonomiska ekorrhjul åt endera riktningen. Inkomsterna går, utgifterna besatår. Den mest frekventerade, kanske inte mest mediasexiga sajten för kassörer och andra hugade spekulanter är dock: www.vero.fi!

Hippieaktivisten som vill lära sig mer om '68-generationens radikala hippie-liv, kan klicka in på www.hippy.com Och alla andra postradikala nostalgiker, kom ihåg ordspråket "Old hippies don't die, they just lie low until the laughter stops and their time comes round again." - Joseph Gallivan

Är du en **Klantnisse** som vill lära dig av andras övertramp kan du kolla upp www.avigsidan.com När det är dags för strategiseminarium kan du pröva på floskelgeneratorn www.avigsidan.com/avigsidan/floskler.html. Garanterad succé för följande verksamhetsplan!

För att det inte skall bli för lätt kan **Kvittofilen** emellanåt logga in på bokföringsnämndens utlåtande. <http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/lapoluruotsi?openView> Här kan man förklara på fem sidor att man inte har behörighet att ta ställning till frågan....

Medborgaraktivisten som vill ha uppmuntrande verktyg och goda projektidéer kan med fördel anbefallas sajten www.toolkitparticipation.nl Här finns lyckade exempel world wide för vad man kan göra för att förändra världen...

Metodstrategen som vill få liv och nya idéer i föreningen kan förutom SSC:s egna metodsidor gå in på www.friamethoder.se Där finns en lång lista med metoder, som fritt kan kopieras och likt ett trollspö förvandla allt! Näjo, lite tankearbete behövs också...

Papperstigern i föreningen vänder ju på papper (inte tidningen Papper som uttalas pappää) lika ofta som på steken. Den helt papperslösa föreningen har ännu inte upfunnits. Alltid finns det behov av att förbruka mer av Finlands förädlade skog som blir trämassa och slutligen papper vars slutdestination förr eller senare är mapp Ö. En ofrånkomlig hit för alla föreningar, alla sanna byråkraters dröm, i detta hänseende är Patent- och Registerstyrelsens webbsajt www.prh.fi!

För att rida ut stormen i föreningen kan **Paragrafryttaren** kolla vad lagen säger på www.finlex.fi. Finlands lag-samling, alltid uppdaterad, ständigt i förändring.

Då **Proletärerna** fått nog av chefer och styrelser kan de kolla sina rättigheter på arbetsplatsen kan de besöka arbetarskyddsdistriktets sidor på www.tyosuojelu.fi/se Hur mycket skall man tåla? Vem tar ansvar? Vilka skyldigheter har jag?

Om **Språkneurotikern** vill variera sitt språk kan man kolla vad orden betyder på sajten Reviderad svensk ordlista www.softwolves.pp.se/misc/reviderad_svensk_ordlista/ Genom att gå igenom denna ordlista kan man också undvika att andra missförstår en.

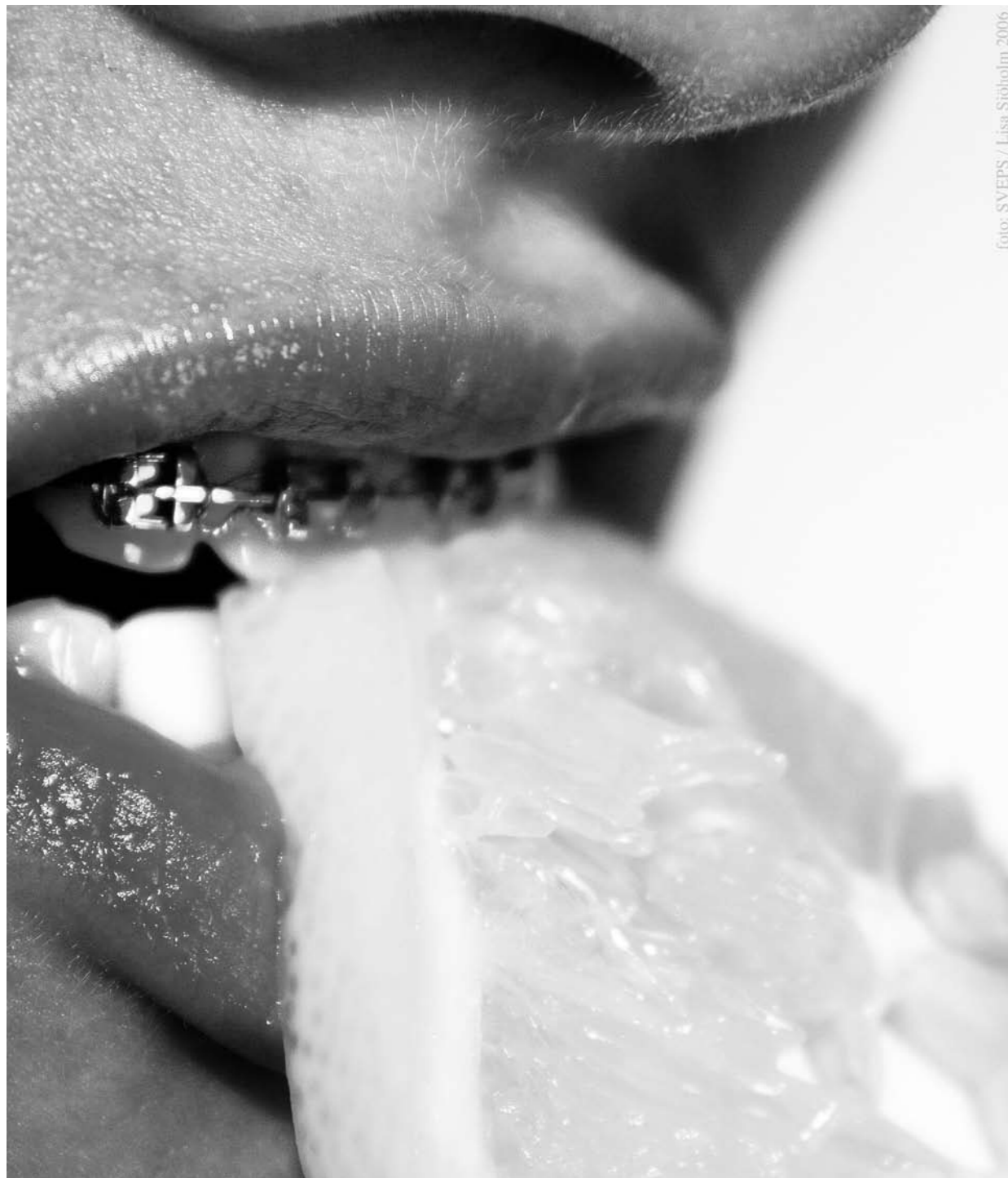

foto: SVEPS / Lisa Sjöholm 2006

Detalj ur Sveps vitrin i Forums passage till Kampen.
Design: Lisa Sjöholm

Hjälp dig själv – visa vägen

Behöver du ett visitkort, ett fotografi av dig själv, en broschyr eller kanske en webbsida men har knapert med pengar? Då kan du lägga in en beställning till Sveps mediaverkstad, för vi utför beställningsuppdrag gratis.

Ungdomsverkstaden gör arbeten för privatpersoner, föreningar, organisationer och företag. Sveps beaktar särskilt svenskspråkiga organisationers behov. Sveps stöder den finlandssvenska identiteten genom att höja standarden på svensk information.

Beställningen

Sveps finns till för ungdomar som har snubblat och behöver hjälp med att finna sin väg. Meningen är att ungdomarna efter sin tid på Sveps ska ha en klarare uppfattning av vilken typs jobb de vill ha och vad som krävs, t.ex. i frågan om studier, för att uppnå målet.

En av Sveps viktigaste pedagogiska metoder består i konkreta arbetsuppgifter. Vi ger ungdomar en möjlighet att pröva sina vingar med design – utan att först studera ämnet i flera år. Mediaverkstadens praktikanter lär känna arbetsprocessen i sin helhet, från det första mötet med beställaren till den levererade beställningen. Varje utfört arbete ger en värdefull merit – eftersom praktikanternas arbetsövningar kommer till konkret användning. Beställningar ger våra ungdomar en realistisk bild av arbetslivet och den sunda självkänsla som följer av ett väl utfört jobb.

Beställarna har en viktig roll i processen. De ”betalar” för sig genom att engagera sig i beställningen. Om möjligt besöker de Sveps och diskuterar sina önskemål i mediaverk-

staden samt kommenterar utkast under arbetsprocessen. Ju aktivare en beställare deltar i arbetsprocessen, desto troligare är det att slutresultatet att bra.

Varför gratis?

Sveps tar inte betalt för beställningsarbeten av flera skäl. Vi är en ungdomsverkstad, vi finns till för ungdomar i åldern 16–19 år. Våra praktikanter är viktigare än beställningarna. Vi vill inte heller konkurrera inom branschen. Sveps syfte är att låta våra praktikanter pröva sina vingar och skaffa sig meriter – inte att ta brödet ur munnen på professionella grafiker.

Värdegrunden

I ett större sammanhang utgör processen med beställningar en viktig del av vår värdegrund, som lyder enligt följande:

Sveps vill vara en vägvisare för de unga.

Sveps vill aktivera den unga till att ta kontroll över sitt eget liv genom frihet under ansvar.

Sveps vill genom individuellt bemötande uppmuntra den unga till tolerans och aktivt medborgarskap.

Vi synliggjorde vår värdegrund i våras, men våra beställare har alltid förstått sin betydelse för mediaverkstaden och sin roll inom Sveps pedagogik. Kom med, hjälp dig själv genom att visa vägen för våra ungdomar.

Walter Fortelius
Arbetsledare i mediaverkstaden

Bland Sveps beställare finns projekten

● Svenska Veckan år 2006 ● Sommarkompassen år 2006 och 2007 ● Värmeslag år 2006.

Sveps har utfört arbeten för: ● Åshöjdens grundskola ● Luckan ● Café Amos ● Svenska studiecetralen och dess medlemsorganisationer (bl.a. Mentora, Kran, Synskadades förbund, Hörselskadades förbund, Folkhälsan, Natur och Miljö).

För mer information: www.sveps.org

Svenska Synskadade i Mellersta Nyland R.F
SSiMN

FSS Händelsekalender Styrelse Kontaktuppgifter

Kontaktuppgifter

Svenska synskadade i mellersta Nyland r.f.
Verksamhetscentret TIAN
Fredriksgatan 35 B 10
00120 Helsingfors
Telefon (09) 612 1779
Epost: syncentr@welho.com
www.fss.fi/distriktsforeningar
Opphållningstider:
MÅNDAG - ONSDAG
Kl. 9.30-13.30

SommarKompassen
2006

Verksamhet för barn och unga

Åland Online
F:å Björn Pettersson
Stupvägen 4, S-147 52 Tumba
Tel: +46 8 556 435 20, +46 709 778 500
Fax: +46 8 746 94 80
bjorn.pettersson@aland.se
www.aland.se

Foto: Mikael Erickson

Åland Online

– En portal om och för Ålands föreningar

*Varje utfört arbete ger en värdefull merit –
eftersom praktikanternas arbetsövningar
kommer till konkret användning.*

Arbeten gjorda på Sveps.
Till vänster: Christian Tinell; Mikael Strandén
Till höger: Patrik Lydman.
Nederst: Decci Stigzelius

För ett par år sedan gick jag på köpmannamäs-
san och fastnade vid ett litet bord med en otroligt
entusiastisk kille bakom, killen visade sig vara ett
energiknippe av rang och med glödande entusi-
asm, Björn Pettersson heter han.

vuxen på Åland och känner en stark ”hemmakänsla” för
Åland. Hans vision är att alla åländska företag och fören-
ingar skall finnas sökbara på ett ställe – På Åland Online!

Anledningen till att idén om Åland Online överhuvudta-
get föddes var att han vid några tillfällen själv sökte informa-
tion om mindre företag och föreningar på Åland, utan att
hitta något på nätet. Idén om Åland Online växte mer och
mer och efter en del efterforskning och planering kunde han
på relativt kort tid bygga en flexibel lösning som kunde växa
med framtiden. Idag är även Björna sambo **Nina** involverad
och tillsammans skriver vi texter och fotograferar så fort vi
får en chans, berättar Björn i sitt e-brev, förstås, till mig.

Åland Onlines besökare söker aktivt företag på Åland, inom
alla branscher, ena dagen är fastighetsförmedlingar eller fören-
ingar det mest eftersökta, nästa stugbyar och hotell...

Åland Online är en ständigt växande portal. Redan första
året hade de över 57 000 unika besökare. Nu har portalen
vuxit en hel del och i dagsläget presenterar vi över 44 000
sidor fördelat på över 10 000 unika besökare - Per månad!
Berättar Björn stolt.

Jag själv tycker att det är lite kul att en svensk kille driver
en Åländskportal och därmed kanske riktigt nyttigt? Fall
inte en viss hemma blindhet bort då automatiskt och sänt
som brukar sätta käppar i hjulen för utveckling försvin-
ner om innehavaren är lokalt neutral?! Jag tycker att Björns
succé är ett bevis på detta. Björn hoppas att Åland Online
ska ge en mersmak för både bofasta och semesterfirare och
att de kan ge en smakbit på Ålands fantastiska utbud av
både tjänster, upplevelser och äventyr!

Mikael Erickson, Verksamhetsledare ÅBF
bildningsforbund@aland.net, sfv@aland.net, alff@aland.net

Seglingsläger I
10-12-åringar
Du, som tycker om hav, vind och vågor, kom på seglingsläger! På lägret lär du dig grunderna i segling och sjövätt. Vi seglar med Optischool-jollar.
190 €
Anmälan: fr.o.m. 19.3.07 kl. 9:00
www.folkhalsan.fi/ferier
Maria Fridman
09-315 5505
maria.fridman@folkhalsan.fi
Folkhälsan Mittnyland
Breidablick lägergård i Hangö

Seglingsläger II
12-14-åringar
Du, som tycker om hav, vind och vågor, kom på seglingsläger! På lägret lär du dig grunderna i segling och sjövätt. Vi seglar med Optischool-jollar.
190 €
Anmälan: 19.3- OBS tider! kl. 8.00
www.folkhalsan.fi/ferier
Maria Fridman
09-315 5505
maria.fridman@folkhalsan.fi
Folkhälsan Mittnyland
Breidablick lägergård i Hangö

Simläger
8-10-åringar
Lägret är för dig som vill lära dig simma och bli van med vatten. Utbildade simlärare fungerar som ledare på lägret. Möjlighet till simmärken.
165 €
Anmälan: fr.o.m. 19.3.07 kl. 9:00
www.folkhalsan.fi/ferier
Maria Fridman
09-315 5505
maria.fridman@folkhalsan.fi
Folkhälsan Mittnyland
Breidablick lägergård i Hangö

Paddlingsläger
11-14-åringar
Kom på läger och lär dig grunderna i paddling. Det går också bra fast du redan kan paddla. Vi gör utflykter med kajaker. Förbered dig på för vandring och matlagning i naturen.
165 €
Anmälan: fr.o.m. 19.3.07 kl. 9:00
www.folkhalsan.fi/ferier
Maria Fridman
09-315 5505
maria.fridman@folkhalsan.fi
Folkhälsan Mittnyland
Breidablick lägergård i Hangö

Skapandeläger
8-10-åringar
Om du tycker om att skapa i olika material eller vill lära dig göra det, då ska du komma med på lägret. Vi är också skapande i dramalekar och annat roligt.
165 €
Anmälan: fr.o.m. 19.3.07 kl. 9:00
www.folkhalsan.fi/ferier
Maria Fridman
09-315 5505
maria.fridman@folkhalsan.fi
Folkhälsan Mittnyland
Breidablick lägergård i Hangö

Familjeläger
familjer med barn med övervikt
Läger för barn med en eller båda föräldrarna. Vi har aktiviteter både tillsammans och separat. Vi fokuserar på samvaro och hälsosam livstil varvat med aktiviteter och lekar. Bifoga motivering!
Avgiftsfritt
Anmälan: fr.o.m. 19.3.07 kl. 9:00
www.folkhalsan.fi/ferier
Maria Fridman
09-315 5505
maria.fridman@folkhalsan.fi
Folkhälsan Mittnyland
Lappnor lägergård i Pernå

Simläger
8-12-åringar
Lägret är för dig som vill lära dig simma och bli van med vatten. Utbildade simlärare fungerar som ledare på lägret. Möjlighet till simmärken.
165 €
Anmälan: fr.o.m. 19.3.07 kl. 9:00
www.folkhalsan.fi/ferier
Maria Fridman
09-315 5505
maria.fridman@folkhalsan.fi
Folkhälsan Mittnyland
Lappnor lägergård i Pernå

Enorma resurser i självhjälpsgrupper

Intresset för självhjälsgrupper har ökat på senare år. Allt fler människor upptäcker att det kan vara ett sätt att få hjälp och stöd i en svår situation. Många människor känner sig stressade och utmattade. Arbetstakten är uppskruvad och det ges inte tid för pauser där man hinner diskutera med sina arbetskamrater i lugn och ro. I Sverige, där det uppstått ett tiotal självhjälscentra har det blivit trendigt att gå i självhjälsgrupp. Det första startades av föräldrar till tvillingar för drygt tio år sedan i Göteborg. Modellen tog de från Kolding i Danmark. Många grupper handlar om livsstils- och arbetslivsfrågor. Också här hos oss fungerar grupper på ett liknande sätt. Flera av oss minns säkert grupperna för aktivt föräldraskap. Andra är tjejgrupper och grupper för anhöriga eller olika patientgrupper. För tre decennier sedan träffade jag en dam som blivit synskadad. Hon sade att utan det stöd hon fick i gruppen med andra synskadade skulle hon inte ha överlevt. Det skulle hon säkert ha gjort, men anpassningsprocessen skulle kanske ha tagit mycket längre tid. Hon blev sedan en av de bästa informatorerna och ställde upp för andra nysynskadade. Föreningen Krigsänkornas barn arrangerar samlingar där man i små grupper diskuterar hur det har varit att växa upp utan far och med en ensam mor som fått axla ett stort ansvar. Grupper kan även starta för välbefinnande och höjd livskvalitet. Det behöver inte alltid vara fråga om problem. De populära tjejgrupperna är ett gott bevis på detta.

I en självhjälsgrupp hjälper man sig själv genom att dela andras erfarenheter och dela med sig av sina egna. Gruppen består av människor som möts kring ett gemensamt behov eller problem som var och en vill göra något åt tillsammans med de andra. Man drivs framåt av den dynamik som uppstår i det gemensamma arbetet. Fortfarande finns det en utbredd övertro på experters och specialisters förmåga att lösa alla problem och behov. Med minskade resurser i samhället är självhjälsgrupperna ett gott komplement till samhällsservicen. De flesta människor är kapabla att ta ansvar

för sin situation och göra val mot växande och mognad. Deltagarna i självhjälsgrupper är själva experter på sina egna upplevelser. Det viktiga är att i samtal med andra nå fram till att jag duger som jag är. De andra har upplevt ungefär samma sak och tillsammans kan de vädra känslor, såväl ilska som vanmakt och där också bli av med dem.

I gruppen finns det möjlighet att koncentrera sig på ett ämne som är viktigt för oss själva. Det finns tid att prata och att lyssna. Genom att höra om de andras situation blir det lättare att se klart på sin egen och att se möjliga vägar till förändring. I gruppen finns också trygghet att få gråta och skratta åt det man inte vågar göra ihop med andra. Här finns knappast något som är pinsamt eller opassande. I många grupper upplever deltagarna en stor värme och ett engagemang som de inte känner eller får någon annanstans.

Hälsöfrämjande

Att starta självhjälsgrupper är att vilja bidra till ett sunt självbestämmande och en god hälsa. I de grupperna får man träna sig i öppenhet och lyhördhet.

I gruppen är alla likvärda, också igångsättaren. Det som skiljer en självhjälsgrupp från en vanlig diskussionsgrupp är att man gör upp spelregler, som kan se ut så här:

- *allt som sägs stannar inom rummet – tystnadslöftet är viktigt*
- *man håller tider för start och avslutning – det får inte flyta ut*
- *man respekterar den som vill vara anonym – det underlättar för många*
- *man avbryter inte den som talar – det är viktigt att få tala till punkt*
- *ingen ger råd utan att någon ber om det – tiden kanske inte är mogen.*

Foto: Pia Pettersson

Det är igångsättaren som har ansvar för att deltagarna följer de regler gruppen antagit. Igångsättaren ser till att det praktiska fungerar, att alla känner sig välkomna, skapar god stämning och arbetar för att göra sig själv överflödig. Igångsättaren kan också vara en gruppmedlem med samma erfarenheter som de andra och deltar så länge gruppen samlas.

Igångsättaren startar också

Rundan, som är en samtalsmetod där ordet går runt i gruppen så, att varje deltagare har möjlighet att tala fritt utan att någon avbryter, invänder eller kommenterar det som sägs. Det är viktigt att varje person utgår från sig själv.

Rundan är aktivt lyssnande i praktiken. För att markera vem som har ordet håller den som talar något i handen, t ex en boll eller en sten, och ger den sedan vidare. Genom delad livserfarenhet, medmänsklighet och sunt förnuft kan

man bearbeta vanliga vardagsproblem och hitta alternativa vägar att lösa dem. En självhjälsgrupp samlas inte bara för att argumentera utan för att stöda varandra.

Christina Lång

Chrisses kontakter på webben:

www.interpersona.fi
www.fduv.fi
www.metoda.se
www.advantum.se
www.halsoakademin.se
www.sv.se

Inbjudan till Seminarium

Självhjälpgrupper - en möjlighet till ett bättre liv

Tid: tisdag 9.10.07 kl 13-17

Plats: Folkhälsans Seniorhus, Mannerheimvägen 97, Helsingfors

Medverkande:

- Psykiater **Ben Furman** talar kring metaforen: *RAKA ARMAR - lösningsfokuserade svar på frågan om hur människor i grupper kan hjälpa och stötta varandra.*

- Verksamhetsutvecklare vid Studieförbundet Vuxenskolan i Sverige, **Anki Bard-Sandström**: *Självhjälpgrupper - en folkhälsofråga.*

Målgrupp: Alla intresserade av arbete i självhjälpgrupper.

Avgift: 20 euro (inkl kaffe).

Närmare upplysningar: christina.lang@ssc.fi och gun-britt.aminoff@folkhsan.fi

Anmälan senast 1.10.07 till studiecentralen@ssc.fi

Arr: Studiecentralen i samarbete med Folkhälsan med delfinansiering från Kulturfonden för Sverige och Finland.

Möjlighet att äta lunch på egen bekostnad i Seniorhusets restaurang före seminariet. Meddela gärna vid anmälan.

Självhjälpgrupperna vänder sig till människor som vill träffa andra i samma situation för att utbyta tankar, erfarenheter och stödja varandra.

Nätverksträff

I Sverige fungerar ett flertal självhjälpcenter, där bl a grupper samlas för att stötta varandra. I grupperna tar man vara på människors kraft och egna resurser och de är bra komplement till den offentliga vården. De har stor betydelse i motverkan mot ensamhet och isolering.

Förutom seminariet 9.10.07 som riktar sig till alla intresserade av självhjälpgrupper ordnas en nätverksträff med temat **Från självhjälpgrupp till självhjälpcenter 10.10.07** med representanter för Sverigenätverket med **Anki Bard-Sandström** och andra personer som arbetar med självhjälpgrupper inom Studieförbundet Vuxenskolan. Dessutom medverkar **Jannicke Kihlman** från Självhjälps- och frivilligcentret FENIX i Stockholm. Till denna träff inbjuds representanter från finlandssvenska organisationer med stöd av Kulturfonden för Sverige och Finland.

Hundra bullar i luften?

Succéföreläsning för alla fantastiska mammor!

Känner du också att du borde sylta, safta, baka ekologiskt bröd samtidigt som du jobbar heltid, hämtar och lämnar barnen, tränar, har femrätters middagar, är klassmamma och till sist vill hinna få en stund för dig själv. För dig ordnas nu i Jakobstad och Vasa en kväll fylld av inspiration, skratt och ahaupplevelser! Du får insikter och praktiska tips på hur du för ihop vardagslivets pussel. Föreläsare är **Tinni Ernsjöo Rappe**, journalist, författare och småbarnsmamma, samt coachen och journalisten **Elisabeth Gunnarsson**. Tinni har skrivit succéboken "Diagnos duktig" och "Lycka till! Om balans i livet och andra floskler".

25.9 kl. 18.30-21.00, Optima i Jakobstad

26.9 kl. 18.30-21.00, Academill i Vasa

Anmälningar till: ssc-vasa@ssc.fi eller tel 06 - 3204 150

Tyst kunskap i tredje åldern

SSC har fått bidrag för projektet TYST KUNSKAP I TREDJE ÅLDERN - ett kompetensutvecklingsprojekt för tredje sektorn. Syftet är att öka medvetenheten om behoven hos personer i tredje åldern. En kartläggning görs i samarbete med Åbo Akademi.

SSC vill också utveckla och förbättra arbetsklimatet i organisationerna genom samtal, där både ledare och medarbetare deltar. Arbetsglädje ger avkastning i idéskapande, lärande och samarbete. Ett material för coaching 55+ är under arbete och ett seminarium planeras. Mot bakgrunden av att inläring och överföring av kunskap i vuxen ålder sker oftast i informella situationer skapas ett mentorprogram.

Närmare upplysningar ger **Christina Lång**, tfn 09 - 612 907 11 (ti-to), e- post: christina.lang@ssc.fi

Nytt från FNV

Förbundet Nordisk Vuxenupplysning har fått ny generalsekreterare, **Lennart Fahlegård** tar över **Raymond Svenssons** uppgifter fr.o.m. 17 september. Lennart har tidigare jobbat som FNV generalsekreterare på halvtid, nu kommer han att jobba med administration, lobbying och hemsidan. FNV har också fått en ny hemsida, www.fnv.se. Den ger information om bl.a. verksamheten, medlemsorganisationerna, och länkar till samarbetspartners.

FNV arrangerar ett Ledarforum med temat "Klimatfrågorna och folkbildningens roll" under veckoslutet 14-15.9 i Asker, Norge. Följande dag hålls FNVs årsmöte.

*Lyssna! Det är allt jag ber dig om – att lyssna,
Inte prata eller ordna något, bara höra på mig.*

Reflektion: Internet är ett utmärkt hjälpmedel för sökning av information. Många gillar att chatta på nätet. Studiecentralen rekommenderar också studiecirkel på nätet. I vissa teman gör de sig mycket bra. Själv har jag startat en nätcirkel – en diskussionsgrupp för föräldrar. Början gick mycket bra, när vi presenterade oss själva och vår familj. Fördelen är att personer som bor långt borta också kan delta. Vi träffades ett par gånger per år för att prata oss samman och komma överens om vilka frågor vi skulle behandla. I flera år fungerade det någorlunda bra. Som i alla sammanhang var somliga flitigare debattörer än andra.

Nu har vi övergått till personliga träffar och i ärlighetens namn måste jag konstatera att vi har kommit mycket närmare varandra. Diskussionerna löper på ett annat sätt, man kan ta upp känsliga frågor som man inte vill ha svart på vitt. Man kan genast spinna vidare på en annans uttalanden. Vi är mera "känslösamma" och alerta när det gäller kroppsspråket. Det är lättare att hänga med vad den andra menar, kolla upp med följdfrågor. Det är lättare att stöda varandra. Jag tycker att de personliga träffarna ger mera. Den ena formen behöver inte utesluta den andra. Vi sänder fortfarande meddelanden och frågor till andra. De personliga träffarna fungerar som en riktig självhjälpgrupp.

Christina Lång

Mindre, tydligare, snabbare

En fungerande hemsida är lättläst, genomtänkt och uppdaterad. Den blinkar inte, hoppar inte, visslar inte. Bara det nödvändiga finns med, och är lätt att hitta. Det här vet vi.

Varför är det då så svårt att skapa bra sidor?

Till en del är vi ännu fast i tekniken. Alla uppdateringsverktyg har sina egenheter. Dessa styr ofta vad som är möjligt att göra på sidan och vilken logik som används. Trots att allt är möjligt i teorin så ser praktiken annorlunda ut. Verktygen begränsar oss idag alldeles för mycket.

Inställningen till information varierar också i många föreningar. Det kan ses som ett nödvändigt ont, eller en extra börda, som görs när allt annat är klart. Om den som ansvarar för uppdateringen ges tillräckligt med tid kan övriga föreningsaktiva istället effektivt sätta käppar i hjulet genom att inte leverera texter. Det är svårt för en informatör att informera om information saknas.

Dessa hinder verkar vara konstanta. Trots att den tekniska utvecklingen fortsätter att rusa framåt och trots att vi har blivit mycket mer webbvana på några år verkar grundinställningen vara densamma. Information är ett nödvändigt ont.

En annan och, som jag tycker, än mer avgörande faktor, är informationsstrukturen. God informationsdesign kan faktiskt hjälpa långt på vägen. Jag tror vi behöver ett nytänkande här. Istället för att bygga vidare på våra sidor som sett liknande ut i årtal kan en storstädning hjälpa. Det bästa sättet att börja är att börja med ett vitt papper och en brainstorm. Vilka vill vi nå? Vad behöver de? Genom att förenkla och förädla kan även mycket omfattande hemsidor göras attraktiva och effektiva. Här behövs lite tankekraft, men inte alls nödvändigt några konsulttjänster. Jag har sett flera köplösningar som är flotta, men

inte svarar mot föreningens innehåll eller målsättning. Innehållet är avgörande, och den kunskapen finns internt.

Ett vanligt misstag många gör är att replikera föreningens struktur på nätet. Genom att istället utgå från användaren (som inte bryr sig om ifall det är avdelning a eller b som erbjuder en viss tjänst) kan föreningen snabbare nå både gamla och nya medlemmar. Här gäller det att vara fördomsfri och öppen för nytänkande.

Om föreningen är stor och har flera olika verksamhetsområden, tillika kanske på flera orter i landet, blir det viktigt att skapa ett par gemensamma tjänster. Det kan vara en gemensam händelsekalender som också kan sortera ut evenemang baserat på innehåll och plats, i tillägg till tidpunkt. Idealet är en blandning av lokalt innehåll och gemensamt, centralt innehåll. På så sätt blir både lokalavdelningen och centralförbundet mer synliga och tillgängliga.

En kraftfull och genomtänkt sökfunktion genom hela sajten hjälper också vilsekomna att hitta rätt.

Om det dessutom finns lite pengar att förnya det grafiska utseendet så kommer föreningen att genomgå en ordentlig ansiktslyftning på nätet. Jag har sett det ske, och jag har märkt vilket kraftfullt verktyg det kan vara i kampen mot de mer konstanta hindren jag räknade upp i början. För även den snyggaste och lättfattligaste hemsida dör snabbt utan regelbunden uppdatering.

Johanni Larjanko

Information Officer, EAEA, Helsinki office

Annankatu 12A 15, 00120 Helsinki

Tel. +358 9 612 03 712 / Fax. +358 9 646 504

e-mail: eaea-info@eaea.org

www.eaea.org